

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośzeniem i w agencjach . . .	2,65 "
Na pocztę, już z odnośzeniem . . .	2,80 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na pocztę już z odnośzeniem . . .	8,67 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Piątek: Bonifacego b. m.
Sobota: Norberta i Klaud. b. b. w. w.

CHOJNICE, sobota dnia 6. czerwca 1931 r.

Słońca wschód 3.19 zachód 19.50
Księżycy wschód 00.23 zach. 9.20

Więści o krótkiej treści

Przed wyjazdem „Nautilusa”

Łódź podwodna „Nautilus” powróciła wczoraj po jeździe próbnej do portu w Pronvincetown. Dział o godz. 4 rano wyruszył „Nautilus” w podróż do Londynu.

Katastrofa w kopalni

Essen. Obrywające się kamienie na kopalni „Lohberg” zabiły 2 górników, trzeci został ciężko ranny.

Olbrzymi pożar

zniszczył w Pskowie (Rosja) 76 domów.

Zastój gospodarczy w Niemczech

Tow. kolei Rzeszy ogłasza sprawozdanie za kwiecień, z którego wynika że obniżenie się ruchu kolejowego wynosi 14 proc. w stosunku do roku poprzedniego. Ogólny ubytek w dochodach od początku roku gospodarczego wzrósł do sumy 227,1 milionów.

Zakaz organu hitlerowców

Berlińskie prezydium policji ogłasza, że główny organ hitlerowców „Der Angriff”, zakazany został na 4 tygodnie.

Wykład Hendersona o pokoju

Minister spraw zagranicznych Anglii Henderson wygłosił wczoraj wykład o konsolidacji pokoju, zwracając się do mocarstw z poważnym apelem na rzecz rozbrojenia.

Prof. Piccard

przybył wczoraj do Brukseli, witany na dworcu i przed gmachem dworcowym przez tłumy publiczności.

Most zawalił się

wczoraj na rzece Saone pod Chalonn. 3 osoby, inżynier i dwaj robotnicy tam pracujący odnieśli poważne obrażenia. — Był to most do przechodzenia dla pieszych w wysokości 5 metrów.

Pożyczkę 800 milionów dolarów

przeznaczoną na pokrycie deficytu budżetowego podpisało 8 razy więcej subskrybentów, aniżeli było potrzeba.

„Do X” w Brazylii

Hydroplan niemiecki „Do X” wylądował dziś rano o godz. 3.12 w Fernando de Noronha.

Odjazd dr. Brüninga i dr. Curtiusa

Berlin. — Dr. Brüning i dr. Curtius odjeżdżają dziś o godz. 14.43 do Londynu na konferencję w Chequers.

Nowy plan piatiletki

Moskwa. Powołana do życia nowa komisja gospodarcza złożona z 46 członków opracować ma nowy plan gospodarczy na lat pięć.

Haski trybunał międzynarodowy

ogłosi prawdopodobnie swe orzeczenie w sprawie unji celnej niemiecko - austriackiej w ciągu miesiąca sierpnia.

Strzały na granicy

W Praszce na granicy Straż Graniczna oddała strzały do przekradających się przez kordon zawodowych przemytników. Dwaj z nich: Jan Dzieciusz i Stanisław Król zostali zabici. Trzeci przemytnik został ujęty. Przy zabitych przemytnikach znaleziono kontrabandę w postaci suszonych śliwek i rodzinków.

Zabici przez piorun

W powiecie dąbrowskim szalała we wtorek burza, w czasie której piorun zabił 5 osób.

Klub Narodowy odbył plenarne posiedzenie

We wtorek dnia 2 bm. odbyło się w Warszawie plenarne posiedzenie parlamentarnego Klubu Narodowego.

Poseł prof. dr. Roman Rybarski, wygłosił obszernie przemówienie, charakteryzujące obecną sytuację polityczną i gospodarczą w Polsce.

Pos. Rybarski wykazał, że ostatnie wydarzenia polityczne są objawem chaosu, panującego w obozie sanacyjnym.

Obóz narodowy musi oprzeć swoją działalność na trzech czynnikach: na stanowisku moralnym w społeczeństwie na jasnym programie działania oraz na woli i sile wprowadzenia tego programu w życie.

Przeżywamy obecnie kryzys psychiczny. Społeczeństwo utraciło zaufanie do sanacji i jej działalności. Zmiana tego stanu rzeczy może nastąpić tylko przez zmianę obecnego systemu.

Głos, który winien być wysłuchany

W związku z aktualną sprawą stosunku społeczeństwa polskiego do podległego nacjonalistycznym wpływom pruskim gdańskiego handlu i przemysłu, Oddział Gdańsk, Związku Pracowników Kupieckich w Poznaniu zwrócił się do ogółu kupców i przemysłowców polskich z odezwą, któ-

rej treść nie powinna przeminąć bez echa. Odezwę tę podajemy poniżej w obszernym streszczeniu:

„Panowie Kupcy i Przemysłowcy! Wszystkich Was, bezwzględnie interesują sprawy gdańskie, ponieważ posługujecie się pośrednictwem tutejszych firm przy przeprowadzeniu akcji handlowej. Dlatego też nie może Wam być obojętna sprawa pracowników, wykonujących Wasze zlecenia, mających opiekować się Waszymi przesyłkami. Nie może i nie powinno być Wam obojętnym, jakiego pokroju ludzie zarabiają przy Waszych transportach. Port gdański ciągnie swe soki życiowe prawie wyłącznie z współpracy z Polską. Winien też w odpowiedniej ilości zatrudniać pracowników polskich.

Obserwujemy, niestety, fakt wręcz przeciwny. Nieliczni pracownicy polscy, zorganizowani w swoim związku zawodowym, pozostają często bez pracy dlatego, że firmy gdańskie nie zgłaszają zapotrzebowań na pracowników polskich. Jeżeli weźmiemy pod uwagę że Gdańsk pracuje prawie wyłącznie dla Polski i dlatego siłą rzeczy winien zatrudniać siły władające językiem polskim, to postępowanie firm polskich wydawałoby się wprost nieprawdopodobnym. Gdańsk nie potrzebuje sił polskich, ponieważ kupcy i przemysłowcy z Gdańskiem w języku niemieckim, odbierając w ten sposób pracownikowi polskiemu możliwość zarobkowania. Kwestję tę poruszaliśmy już kilkakrotnie w prasie polskiej i uważaliśmy, że zajdą w tym kierunku zmiany radykalne. Niestety, z wielką przykrością stwierdziliśmy, że wciąż jeszcze cały szereg bardzo poważnych firm polskich koresponduje z Gdańskiem w języku niemieckim, a tem samem odbiera chleb walczącym o byt Polakom i wspiera niemiecki ruch nacjonalistyczny w Gdańsku. Firmy niemieckie są do tego stopnia przekonane o ogromnej tolerancji kupców polskich, że chcą im sprzedawać towary gdańskie, wysyłając do nich w charakterze przedstawicieli wojażerów niemieckich, z którymi kupcy polscy, często łamiąc sobie język, konferują po niemiecku, znowu odbierając w ten sposób możliwość pracy Polakom gdańskim.”

Odezwa ta kończy się wezwaniem do kupiectwa i przemysłu polskiego, aby poddało ono rewizji swe dotychczasowe postępowanie i wydało zarządzenia posługiwania się w korespondencji z Gdańskiem wyłącznie językiem polskim. Uważamy że czas już najwyższy, aby głos ten nie pozostał bez echa, i aby ta niesłychana wprost tolerancja, płynąca wyłącznie ze słabości i braku charakteru jaką okazują polskie czynniki gospodarcze w stosunku do Gdańska — znalazła wreszcie swój kres. Sprawa jest zbyt ważna, aby mogła być przemilczana i aby w dalszym ciągu polscy pracownicy handlowi w Gdańsku mogli się skarżyć, że stają się tam niepotrzebni, bo polski kupiec i przemysłowiec woli przyjmować i wysyłać korespondencje do Gdańska w języku niemieckim, niżeli zażądać o tego, komu daje zarobek, aby zaniechał walki z polskością na terenie Gdańska przez bojkotowanie miejscowego elementu polskiego, przez odsuwanie go od pracy, a tem samem i możliwości egzystencji na terenie Wolnego Miasta. To też raz jeszcze podkreślamy znaczenie niniejszej sprawy Głos polskich pracowników handlowych na terenie Gdańska winien być przez nasze sfery gospodarcze wysłuchany, tembardziej, iż jest on wyrazem zdecydowanej woli i poglądów olbrzymiej większości społeczeństwa, która dość już ma tej niesłychanej tolerancji w stosunku do wszystkiego, co jest na terenie Gdańska stałe przeciwno Polsce i polskości wymierzono.

Obwieszczenie.

W tutejszym rejestrze handlowym A. L. 409 zapisano dziś firmę Marta Reichel w Chojnicach a jako właścicielkę tejże Martę Reichel'ową ur. Bethke z Chojnic

Chojnice, dnia 2. czerwca 1931.

Sąd Grodzki.

Obwieszczenie.

W tutejszym rejestrze handlowym B. L. 15 przy firmie „Cere“ t. z. o. p. Brusy zapisano dziś: Uchwałą Walnego Zgromadzenia udziałowców z 15. listopada 1928 przeliczono kapitał zakładowy z 86475 zł na 129 862,50 zł.

Chojnice, dnia 27. maja 1931.

Sąd Grodzki.

Ogłoszenie.

Niniejszem podajemy do wiadomości ogółu, że Komisarzem Obwodowym naszej Instytucji na teren powiatów: chojnickiego, sępoleńskiego i tucholskiego mianoany został

p. Jan Kaletta

zamieszkały w Chojnicach przy Rynku Nr. 2, który załatwia wszelkie sprawy co do zawierania umów ubezpieczeniowych oraz udziela potrzebnych informacji.

Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń w Toruniu.

Jak największy wybór

Tapety Przeszło 250 gatunków na składzie, — od najtańszych do najwykwintniejszych.

Kolekcja okazowa na życzenie. Lisztewki do tapet, szlaki, (borty) szablon, farby, pokesty, lakiery.

Najkorzystniejsze źródło zakupi! 10% do 25% rabatu!

Drogerja i Handel Farb.

Bracla Hubert właśc. Julian Hubert
Chojnice, Pomorze. Gdańska 18.
Telefon 219. :: rok zał. 1894.

Zgłoszenia do Państwowej Szkoły Zawodowej Zeńskiej Toruń, ul. Strumykowa 4

przyjmuje się codziennie Szkoła przygotowuje do czterech zawodów: krawieczyny, bielizniarstwa z koronkarstwem, tkactwa i gospodarstwa domowego. Egzamin wstępny odbędzie się dnia 27. czerwca 31 r.

Obrazy narodowe

- Cud nad Wisłą
- Zaślubiny Polski z Morzem
- Rejtan na Sejmie Warszawskim
- Nie rzucim ziemi
- Hołd Pruski
- Bitwa pod Grunwaldem
- Konstytucja 3-go Maja

oraz obrazy religijne i krajobrazy

w wielkim wyborze poleca

Księgarnia Dzien. Pomorskiego.

KinoNowości

W piątek 5. w sobotę 6. w niedzielę 7 i w poniedziałek dn. 8 bm.

Najgłośniejszy gigantyczny epos, odtworzony w całym bezmiarze realności i potęgi

Na zachodzie bez zmian (Im Westen Nichts Neues)

wedg. słynnej powieści **Ericha Marji Remarque'a** budzi we wszystkich sercach

wzruszenie i oddźwięk przeżyć bohaterów

Początek seansów: w dnie powszednie o godzinie 6 i 8.30 w niedzielę o godzinie 3.30, 6 i 8.30.

Do obrazów przygrywa orkiestra składająca się z 5 osób, pod kierownictwem kapelmistrza **E. Kaminskiego.**

DRUKARNIA „Dziennika Pomorskiego“ Chojnice, ulica Człuchowska nr. 13.

Wykonuje wszelkiego rodzaju

druki

jak: formularze urzędowe dla przedsiębiorstw, druki reklamowe, zaproszenia i plakaty dla towarzystw, wizytówki i wszelkie prace wchodzące w zakres drukarstwa. Dostarczamy druki wykonane fachowo, czysto po cenach najniższych również i w niemieckim języku.

Prakt. książki dla rolników

Uprawa warzyw, o nawozach sztucznych, jak uprawiać ziemię i stosować nawozy sztuczne. Agrest — porzeczki — maliny. Uprawa i nawożenie ziemniaków. Rola i jej uprawa o zasadach wiejskich — uprawy i wyprawy lnu i konopi —

poleca

Księgarnia Dzien. Pomorskiego.

Letnisko Charzykowo

Restauracja Klubowa najsolidniejsze miejsce wypoczynku dla Szan. Wycieczkow Towarzystw, szkół i t. d.

Dobre potrawy — wyborne napoje

Wycieczkom przy poprzednim zamówieniu udziela się zniżki. Kąpiele wodne, słoneczne, żaglowanie, wiosłowanie, ślizgawka wodna — Telef. Chojnice 188

Na tapety

Z powodu usunięcia zapasów udzielam 10 — 25% rabatu.

W. Heyn,
Pl. Jagielloński nr. 6.

Wydzierżawienie

rybitwy na jeziorze zakonnem w Chojnicach W dniu 6 czerwca rb. o godz 11-tej przed poł. odbędzie się w Ratuszu pokój nr. 11 wydzierżawienie rybitwy na tut. jeziorze zakonnem w drodze publicznego przetargu.

Warunki dzierżawy, przeczytane zostaną przed otwarciem licytacji. Chojnice, dnia 1. czerwca 1931 r.

Magistrat.

Poszukuję od zaraz 2-4 pokojowe mieszkanie

Rodzina bezdzietna. Czynn podług ugody. Informacje udziela ekspedycja Dzien. Pomorskiego.

Przetarg przymusowy W sobotę, dnia 6 VI.

31 r. sprzedam w Chojnicach najwięcej dającym za gotówkę:

- 1) na podwórzu spedytora Nowackiego przy ulicy Dworcowej 26 o godz. 10-tej 4 wirówki
- 2) przy ul. Dworcowej 58. o godz. 11. 1 kanapę, listwy, 1 maszynę szewską
- 3) na sali p. Jażdżewskiego przy placu św. Jerzego o godz. 12. 1 radio aparat, 1 maszynę szewską
- 4) przy ul. Gdańskiej 28. o godz. 13. 1 bufet, 1 lustro, 1 biurko, obrazy.

Ponadto w Grunsbergu przed sołectwem o godz. 16. 1 kanapę.

W. Kowalski
Kom. sąd. Chojnice 441

Przetarg przymusowy Dnia 6. czerwca br.

o godz 10-tej sprzedam w m w hotelu Priebe najwięcej dającym za gotówkę:

- 1 futro męskie (opory)
  - 1 frak czarny i 1 strzelbę.
- Drabiński,**
egz. Pow. Kasy Chorych Chojnice.

Dnia 9. czerwca 1931 r. o godz. 11. sprzedawca będę w Grunsbergu u p. Hamerskiego Augustyna najwięcej dającym za gotówkę:

- 1 jałowice.

Egzekutor Wydział. Powiatowego

Dnia 6 br. o godz 8. rano odbędzie się sprzedaż

mięsa wieprzowego

w taniej jatec. Cena 40 gr. za funt.

Poszukuję

uczni kowalskiego

od zaraz lub później. Zgłosz. przyjmuje **Wojtakiewicz** Szlachetna Noackerkiew.

Panienska

ze wsi lat 17 z porządnej rodziny, z ukończoną 2 letnią Szkołą Handlową poszukuje posady.

Zgłosz. do eksp. Dzien. Pomorsk.

Oberża

pełny wyszynk, obszerna sala, ogród owoc., 12 morg. ziemi, łąka, inwentarz żywy martwy, sprzedam 35000.- wpl. 20 - 25 tys. Wieśparaf., stac. kolej., urząd poczt., szkoła w miejscu, miasto powiat. 25 klm.

Oferty pod „Wolność“ do eksped. Dzien. Pom.

Skład z mieszkaniem

zaraz do wydzierżawienia. Zgłosz.

ST. DOLATA
Pl. Jagielloński 3.

Uczciwa

dziewczyna

umiejąca gotować do wszelkich zajęć domowych może się zaraz zgłosić.

Inspektor Szkolny, Brusy.